

Прилог IX

ТОЧКИ НА МОНИТОРИНГ НА ЕМИСИИ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ

Содржина:

IX.1 Вовед	2
IX.2 Идентификување на аспекти на мониторинг	2
IX.2.1 Причина на мониторингот	2
IX.2.2 Одговорност за мониторингот	3
IX.2.3 Принцип на практичен мониторинг	3
IX.2.4 Аспекти на мониторингот при поставување на граници	3
IX.2.5 Период на мониторинг	4
IX.2.6 Оценка на усогласувањето	4
IX.2.7 Известување	4
IX.3. Програма на мониторинг	4
IX.3.1 Точките и параметрите на мониторинг	5
IX.3.2 Фреквенцијата на мониторингот	5
IX.3.3 Методи на земање на примероци и анализи	5
IX.4 Предлог за мониторинг на емисии	5
IX.5 Мапа на локацијата со означени точки на мониторинг на емисии и земање на примероци	8

IX.1 Вовед

Во апликацијата за добивање на интегрирана еколошка дозвола до Министерството за животна средина и просторно планирање, разгледани се сите аспекти кои што имаат влијание врз животната средина, направена е оценка на истите и врз основа на тоа одреден е мониторинг врз истите.

"Мониторинг" се однесува на процесните услови, емисии во животната средина како и мерења на нивоата на загадувачи во животната средина и известување за резултатите од тие мерења со цел да се покаже почитување на границите кои се специфицирани во дозволата или во други релевантни документи. "Мониторингот" се спроведува за да се обезбедат корисни информации, а се базира на мерења и набљудувања што се повторуваат со определена зачестеност во согласност со документиран и договорен процедури.

Термините "мониторинг" и "мерење" во секојдневниот јазик често се поистоветуваат. Во ова упатство овие два термини се разликуваат по опсегот:

- ♦ **Мерењето** вклучува низа на операции за да се одреди вредноста на квалитетот, и покажува дека индивидуалниот квантитативен резултат е постигнат.
- ♦ **Мониторингот** вклучува активности на планирање, мерење на вредноста на одреден параметар и определување на несигурноста на мерењето. Понекогаш мерењето може да се однесува на едноставно набљудување на даден параметар и определување на несигурноста на мерењето. Понекогаш мониторингот може да се однесува и на едноставно набљудување на даден параметар без бројчани вредности т.е без мерење (на пр. инспекција на површински истекувања).

IX.2 Идентификување на аспекти на мониторинг

При поставување на оптималните услови на мониторинг следните седум аспекти треба да бидат земени во предвид:

- 1 Причина на мониторингот
- 2 Одговорност за мониторингот
- 3 Принцип на практичен мониторинг
- 4 Аспекти на мониторингот при поставување на граници
- 5 Период на мониторинг
- 6 Оценка на усогласувањето
- 7 Известување

IX.2.1 Причина на мониторингот

Според Законот за животна средина, сите МДК во А интегрираните дозволи треба да бидат базирани на примената на Најдобрите достапни Техники (НДТ). Основни причини за неопходноста на мониторингот се:

- ♦ Се проверува дали емисиите се во границите на МДК.
- ♦ Одредување на придонесот на одредена инсталација во загадувањето на животната средина.

IX.2.2 Одговорност за мониторингот

Согласно Законот за животна средина, организацијата е одговорна за мониторингот. МЖСПП може да спроведе сопствен мониторинг за инспекциски цели. Операторот и Министерството можат да ангажираат трета страна да го спроведе мониторингот за нив. Но, крајната одговорност за мониторингот и неговиот квалитет е на Операторот и Министерството, а не на оној кој го вршел мониторингот за нив.

IX.2.3 Принцип на практичен мониторинг

При изборот на практичен мониторинг треба да се идентификуваат следните аспекти:

- ♦ Избор на параметрите
- ♦ Фреквенција на мониторинг
- ♦ Метод на мониторинг
- ♦ Интензитет на мониторингот

IX.2.4 Аспекти на мониторингот при поставување на граници

За да се постават границите мора да се земе во предвид начинот на поставување на границите, кои се видови на граници и аспекти ќе се земат во предвид како дел од поставувањето на границите. Идентификувањето на аспектите на мониторингот при поставување на границите се врши по следните параметри:

- ♦ Услови на процесот
- ♦ Опрема на процесот
- ♦ Емисии на процесот
- ♦ Услови на испарување во процесот
- ♦ Влијание врз животната средина
- ♦ Употреба на ресурси
- ♦ Процент на собрани податоци од мониторингот

IX.2.5 Период на мониторинг

Кога се поставуваат условите на мониторингот во врска со времето треба да се земат во предвид:

- ♦ Времето на земање на примероци или вршење на мерење
- ♦ Просечно време
- ♦ Фреквенција

Времето на земање примероци или вршење на мерење се однесува на датумот, часот од денот и седмицата, месецот итн.

Просечно време е она време, во кое резултатот од мониторингот е прикажан како репрезент од просечни оптоварувања или концентрации на емисијата. Може да биде часовно, дневно, седмично, месечно, годишно итн.

Фреквенцијата се однесува на времето помеѓу земањето на индивидуалните примероци и генерално и е поделено помеѓу континуиран и неконтинуиран мониторинг.

IX.2.6 Оценка на усогласувањето

Резултатите од мониторингот се користат за оценување на усогласувањето на инсталацијата со границите поставени во дозволата. Оценката на усогласувањето вклучува споредба помеѓу:

- ♦ мерењата или статистичкото резиме пресметано од мерењата
- ♦ релевантните МДК или еквивалентен параметар
- ♦ отстапување од мерењата

IX.2.7 Известување

Известување за резултатите од мониторингот вклучува сумирање и презентирање на резултатите од мониторингот, поврзаните информации и заклучоци од усогласувањето на ефикасен начин.

IX.3. Програма на мониторинг

Определувањето на Програмата за мониторинг ги вклучува следните параметри:

- ♦ Точките и параметрите на мониторинг
- ♦ Фреквенција на мониторинг
- ♦ Методи на земање на примероци и анализи
- ♦ Систем за известување

IX.3.1 Точките и параметрите на мониторинг

При изборот на точките на мониторинг во предвид се земени значајните точкасти извори, соодветните точки за мониторинг на амбиенталната животна средина и мониторинг на критичните процесни параметри. Мониторинг се врши на оние извори на емисии за кои се смета дека имаат значајно влијание врз животната средина како и на оние за кои се потребни мерки за намалување за да се постигнат прифатливи нивоа на емисии.

IX.3.2 Фреквенцијата на мониторингот

Фреквенцијата на мониторингот е одредена во зависност од значењето и брзината на влијанието, факторите на ризик и потребата од мониторинг и од анализа на ресурсите. Фреквенцијата може да биде континуиран мониторинг, периодичен, часовен, дневен, седмичен, месечен, годишен или мониторинг во дадена прилика за даден настан.

IX.3.3 Методи на земање на примероци и анализи

Методите за земање на примероци и анализи треба да бидат стандардни или валидизирани еквивалентни договорени со надлежен орган. Персоналот треба да биде соодветно квалификуван и целосниот опсег на земањето на примероци и правењето на анализи треба да бидат предмет на контролата на квалитет.

IX.4 Предлог за мониторинг на емисии

Предложен е мониторинг на емисија на штетни материи во атмосфера од оџакот за отпадни гасови се јавуваат од котлара за технолошка пареа. Мониторингот се предлага да се изведува еднаш годишно на следните места за мониторинг и за следните параметри:

А 1 Оџак за отпадни гасови од котлара

А 1	температура	O ₂	CO	SO ₂	NO _x	CO ₂	Цврсти честици	Волум.проток на гас	Масен проток на гас
-----	-------------	----------------	----	-----------------	-----------------	-----------------	-------------------	------------------------	---------------------------

Предложениот мониторинг на емисии во површински води од станицата за пречистување на отпадните води се предлага да се изведува еднаш годишно на следните места за мониторинг и за следните параметри:

SW 1 Испустен канал за отпадни води во река Вардар

SW 1	Растворен кислород	Вкупен кислород %	БПК 5	ХПК	Суспендирани материи	Нитрати	Нитрити	pH
------	-----------------------	-------------------------	----------	-----	-------------------------	---------	---------	----

SW 2 Река Вардар возводно од испусниот канал за отпадни води

SW 2	Растворен кислород	Вкупен кислород %	БПК 5	ХПК	Суспендирани материи	Нитрати	Нитрити	pH
------	-----------------------	-------------------------	-------	-----	-------------------------	---------	---------	----

SW 3 Река Вардар низводно од испусниот канал за отпадни води

SW 3	Растворен кислород	Вкупен кислород %	БПК 5	ХПК	Суспендирани материи	Нитрати	Нитрити	pH
------	-----------------------	-------------------------	-------	-----	-------------------------	---------	---------	----

Предложениот мониторинг на емисии на бучава од инсталациите на локацијата ќе се изведува еднаш годишно на следните места за мониторинг

N 1 Влез на локацијата – западна страна

N 1	Бучава
-----	--------

N 2 Котлара за технолошка пареа

N 2	Бучава
-----	--------

N 3 Компресорска станица за ладилни уреди

N 3	Бучава
-----	--------

N 4 Граница на локацијата – северна страна

N 4	Бучава
-----	--------

N 5 Граница на локацијата – источна страна

N 5	Бучава
-----	--------

Мониторинг на емисиите на сите мерни места ќе се изведува на местата дефинирани во Планот на мерни места во Табела 1

Мониторингот ќе го изведува овластена компанија за мерење на емисиите во воздухот избрана на тендер а ќе се однесува на мерење на емисиите во атмосферата, емисиите во површински води и емисии на бучава.

Табела 1: План на мерни места за мониторинг и земање на примероци

Референтна точка	Опис	Координати
A 1	Оџак за отпадни гасови од котлара	N 41°47' 25.41' E 20°55' 03.20'
SW 1	Испустен канал за отпадни води во река Вардар	N 41°47' 18.04' E 20°55' 02.29'
SW 2	Река Вардар возводно од испустниот канал за отпадни води	N 41°47' 18.02' E 20°55' 03.09'
SW 3	Река Вардар низводно од испустниот канал за отпадни води	N 41°47' 18.12' E 20°55' 03.88
N 1	Влез на локацијата – западна страна	N 41°47' 19.74 E 20°54' 55.27
N 2	Котлара за технолошка пареа	N 41°47' 25.41' E 20°55' 03.20'
N 3	Компресорска станица за ладилни уреди	N 41°47' 22.94 E 20°54' 57.79
N 4	Граница на локацијата – северна страна	N 41°47' 24.39 E 20°54' 58.43
N 5	Граница на локацијата – источна страна	N 41°47' 21.79 E 20°55' 03.41'

IX.5 Мапа на локацијата со означени точки на мониторинг на емисии и земање на примероци

ПЛАН НА МЕСТА ЗА МОНИТОРИНГ И ЗЕМАЊЕ НА ПРИМЕРОЦИ

● Мерно место за земање на примероци

Референтна точка	Опис
A 1	Отпад за отпадни гасови од котлара
SW 1	Испуствен канал за отпадни води во река Вардар
SW 2	Река Вардар во водно од испустиот канал за отпадни води
SW 3	Река Вардар низводно од испустиот канал за отпадни води
N 1	Влез на локацијата – западна страна
N 2	Котлара за технолошка парса
N 3	Компресорска станица за ладилни уреди
N 4	Граница на локацијата – северна страна
N 5	Граница на локацијата – источна страна